

श्रुतयोह्यास्ते । गुप्तोऽप्ये मनु रिलौषधयश्च मातृस्ते
 क्रौडेहतो दितिजउडरताम्भसः क्षाम् । कौम्भे घृतोऽद्वर-
 ष्टतोन्मथने स्वष्टे ग्राहप्रपन्नभिभाराजससञ्चदार्त्तम् ।
 संस्तुन्वतोनिपतितान् अमणानुषींश्च शक्रञ्च एत्ववधतस्तमसि-
 प्रविष्टम् । देवस्त्रियोऽसुरगृहे पिहिता अनाथा जम्भेऽसुरेन्द्र
 मभयाय सतां नृसिंहे । देवासुरे युधि च दैत्यपतीन् सुरार्थ-
 हत्वान्तरेषु भुवनान्यदधत् कलाभिः । भूत्वाथ वामन इमामह-
 रङ्गलेः क्ष्मां याचञ्चाच्छलेन समदाददितेः सुतेभ्यः । निःक्ष-
 त्रियामकृत गाञ्च त्रिसप्तकत्वोरामस्तु हैहयकुलाभ्यवाङ्-
 वानिनः । सोऽस्मिं बबन्ध दशवक्त्रमहन् सलक्षं सीता-
 पतिर्जयति लोकमल्लकोर्त्तितः । भूमेर्भरावतरणाय यदु-
 ष्वजन्मा जातः करिष्यति सुरैरपि दुष्कराणि । वादै-
 र्बिभोहयति यत्नकृतोऽतदर्हान् अद्रान् कलौ क्षिति
 भुजोन्यहनिष्यदन्ते । एवंविधानि जन्मानि कर्माणि च
 जगत्पतेः । भूरीणि भूरियसोवर्णिं तानि महाभुज ।”
 सुरासुरादांशवतारा भारते आदिपर्वाणि दर्शिताः यथा
 “इत्युक्त्वा स मर्हो देवो ब्रह्मा राजन् ! विशृज्यताम् । आदि-
 देश तदा सर्वांन् विबुधान् भूतकत्वस्यम् । अस्या भूमेर्निर-
 सितं भारं भार्गः पृथक्पृथक् । अस्यामेव प्रसूयध्वं विरो-
 धायेति चाब्रवीत् । तथैव च समानीय गन्धर्वांप्रसरसां
 गणान् । उवाच भगवान् सर्वांनिदं वचनमर्थवत्” । इत्युप-
 क्रम्य “स्वैरैरंशैः प्रसूयध्वं यथेष्टं मानुषेषु च । अथ
 शक्रादयः सर्वे श्रुत्वा सुरगुरोर्वचः । तथ्यमर्थञ्च पथ्यञ्च
 तस्य ते जगदुस्तदा । अथ ते सर्वशोऽंशैः स्वैर्गन्तुं भूमिं
 कृतक्षणाः । नारायणममिलम्नं वैकुण्ठसुपचक्रसुः । यः
 स चक्रगदापाणिः पीतवासाः शितिप्रभः । पद्मनाभः
 सुरारिभः पृथुमक्षीऽञ्चितेक्षणः । प्रजापतिपतिर्देवैः सुर-
 नाथो महाबलः । श्रीवत्साङ्को हृषीकेशः सर्वदेवतपू-
 र्जितः । तं भुवः शोधनायेन्द्र उवाच पुरुषोत्तमम् । अंशे-
 नावतरेत्येवं तथेत्याह च तं हरिः” इत्युपक्रम्य च
 “अथ नारायणेनेत्यं चकार सह संविदम् । अवतत्तुं मर्हो
 स्वर्गादंशतः सहितः सुरैः । आदिश्य च स्वयं शक्रः सर्वा-
 नेव द्विवैकसः । निर्जगाम पुनस्तस्मात्क्षयान्नारायणस्य च ।
 तेऽमरारिविनाशाय सर्वलोकहिताय च । अवतरेः क्रमे-
 णैव मर्हो स्वर्गाद्विवैकसः । ततो ब्रह्मर्षिवंशेषु पाथि-
 वर्षिकुलेषु च । जज्ञिरे राजशर्दूल । यथाकामं दिवैकसः” ।
 इति सामान्यत उक्त्वा । “मानुषेषु मनुष्येन्द्र ! संभूता ये
 दिवैकसः । प्रथमं दानवाश्चैव तांस्ते वक्ष्यामि सर्वशः ।

विप्रचित्तिरिति ख्यातो य आसीद्दानवर्षभः । जरासन्ध
 इति ख्यातः स आसीन्मनुजर्षभः । दितेः पुत्रस्तु
 यो राजन् । हिरण्यकशिपुः स्मृतः । स जज्ञे मानुषे
 लोके शिशुपालो नरर्षभ ! । संह्लाद इति विख्यातः
 प्रह्लादस्मानुजस्तु यः । स शल्य इति विख्यातो जज्ञे
 वाह्लीकपुङ्गवः । अचुह्लादस्तु तेजस्वी योऽभूत् ख्यातो
 जघन्यजः । घृष्टकेतरिति ख्यातः स बभूव नरेश्वरः ।
 यस्तु राजञ्छिविनाम दैतेयः परिकीर्त्तितः । द्रुम इत्य-
 भिविख्यातः स आसीद्भुवि पार्थिवः । वास्तलो नाम
 यस्तु प्रामासीदसुरसत्तमः । भगदत्त इति ख्यातः स जज्ञे
 पुरुषर्षभ ! । अयःशिरा अश्वशिरा अयःशङ्खुश्च वीर्यवान् ।
 तथा गगनमूर्धा च वेगवांश्चात्त पञ्चमः । पञ्चैते जज्ञिरे
 राजन् वीर्यवन्तो महासुराः । केकयेषु महात्मानः पार्थिवर्ष-
 भसत्तमाः । केतुमानिति विख्यातो यस्ततोऽन्यः प्रताप-
 वान् । अमितौजा इति ख्यातः सोऽप्यकर्मा नराधिपः ।
 खर्भानुरिति विख्यातः श्रीमान् यस्तु महासुरः । उपसेन
 इति ख्यातः उपकर्मा नराधिपः । यस्त्वश्वइति विख्यातः
 श्रीमानासीन्महासुरः । अशोको नाम राजाऽभून्महावी-
 र्योऽपराजितः । तस्मादवरजो यस्तु राजञ्चपतिः
 स्मृतः । दैतेयः सोऽभवद्राजा हार्दिंको महजर्षभः ।
 वृषपर्ष्वेति विख्यातः श्रीमान् यस्तु महासुरः । दीर्घप्रक्ष
 इति ख्यातः पृथिव्यां सोऽभवद्रूपः । अजकस्त्वरो राजन् । य
 आसीद्दृषपर्ष्वणः । स शाल्व इति विख्यातः पृथिव्यामभव-
 द्रूपः । अश्वपीवइति ख्यातः सत्ववान् यो महासुरः ।
 रोचमान इति ख्यातः पृथिव्यां सोऽभवद्रूपः । सूक्ष्मस्तु
 मतिमान् राजन् । कीर्त्तिमान् यः प्रकीर्त्तितः । वृहद्रथ इति-
 ख्यातः क्षितावासीत्स पार्थिवः । तङ्गुड इति विख्यातो
 य आसीदसुरोत्तमः । सेनाविन्दुरिति ख्यातः स बभूव
 नराधिपः । द्रुषुपोनाम यस्तु प्रामसुराणां बलाधिकः ।
 नग्नजिज्ञाम राजासीद्भुवि विख्यातविक्रमः । एकचक्रइति
 ख्यात आसीद्यस्तु महासुरः । प्रतिविन्ध्य इति ख्यातो बभूव
 प्रथितः क्षितौ । विरूपान्तस्तु दैतेयश्चित्रयोधी महासुरः ।
 चित्रधर्म्मेति विख्यातः क्षितावासीत्स पार्थिवः । हरस्वरि-
 हरो वीर आसीद्यो दानवोत्तमः । रुवाङ्गरिति विख्यातः
 श्रीमानासीत्स पार्थिवः । सुहरस्तु महातेजाः शत्रुपञ्चक्षय-
 ङ्करः । वाह्लीको नाम राजा स बभूव प्रथितः क्षितौ ।
 निचन्द्रश्चन्द्रवत्सु य आसीदसुरोत्तमः । सुञ्जकेश इति
 ख्यातः श्रीमानासीत् स पार्थिवः । निकुन्धस्वजितः संख्ये